

Valvontaviranomaisen YSL 89 §:n mukainen aloite ympäristöluvan muuttamiseksi, Javiko Oy

Lupa- ja valvontalautakunta 12.12.2023 § 128
340/11.01.00.00/2023

Valmistelija: ympäristönsuojelusihteeri Päivi Pöyhönen, puh. 0400 569 811

Taustaa

Javiko Oy:llä on Laukaan kaavoitus- ja rakennuslautakunnan 21.12.2016 myöntämä ympäristölupa kettutarhan toiminnalle Leppäveden kylässä kiinteistöllä Seriola 410-406-11-172. Lupapäätöksen mukaan varjotaloihin saadaan sijoittaa 850 siitoskettua poikasineen. Lupapäätöksessä on mainittu myös tilarehustamo, mutta tarkempaa kuvausta tilarehustamon toiminnasta, käytettävistä sivutuotemääristä, niiden käsittelystä, rehun valmistamisesta tai niiden varastoinnista ei luvassa ole, eikä myöskään niihin liittyviä lupamääryksiä.

Valvonnassa on havaittu tilarehustamon toiminnassa suurimittaista hapotetun eläinperäisten sivutuotteiden varastointia. Hapotettuja sivutuote-eriä on varastoitu vuosien ajan avonaisissa IBC-konteissa ulkolämpötilassa. Kontteja on ollut varastohallina käytettävissä minkkihallista jopa tuhat kappaletta, kaikissa sivutuotetta sisältävissä konteissa ei ole ollut merkintöjä. IBC-kontit ovat olleet likaisia ja osin myös kunnoltaan huonoja. Varastoinnista on myös aiheutunut lattiatilojen nuhraantumista sivutuotteista peräisin olevalla öljyllä. Rehustamon toimintaan liittyviä kemikaaleja on myös varastoitu viemäroidyssä hallissa. Varastoinnista erillään sijaitsevan rehukeittiön ympäristö on pinnoittamaton.

Tarha-alueen hulevesiä ei nykyään käsitellä ennen ympärysojitukseen johtamista, eikä käsittelystä ole ympäristöluvassa määräyksiä. Hulevesien laatua on kuitenkin määrätty seuraamaan kahdesti vuodessa otettavilla vesinäytteillä. Tarha-alueelta johdettavan huleveden fosforipitoisuudelle on asetettu raja-arvo 2 mg/l, joka ei ole ylittynyt. Näytteenottopisteessä tarha-alueelta tulevat hulevedet ovat kuitenkin jo sekoittuneet ympärysojassa virtaavaan veteen, eikä tulos kuvaa suoraan tarha-alueelta tulevan huleveden tilaa. Hulevedet virtaavat edelleen Multajokea pitkin Ilveslahteen. Näytteenotossa on myös ollut puutteita, ja valvonnassa on havaittu puutteita niin varjotalojen yhteydessä olevien umpisäiliöiden kunnossa kuin myös salaojituksen toimivuudessa.

Edellä kuvatusta tilarehustamon toiminnasta ja hulevesien johtamisesta saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista ja myös haittaeläinten lisääntymistä tarha-alueella. Toiminnan ulkopuoliset olosuhteet ovat myös luvan myöntämisen jälkeen muuttuneet siten, että asemakaavoitus on edennyt kettutarhan tuntumaan.

YSL 89 §:n mukaan lupaviranomaisen on valvontaviranomaisen aloitteesta muutettava lupaa, jos:

- 1) toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta;
- 2) toiminnasta voi aiheutua tässä laissa kielletty seuraus;
- 4) toiminnan ulkopuoliset olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet ja luvan muuttaminen on tämän vuoksi tarpeen

Valvontaviranomaisen aloite

Edellä kuvatun nojalla valvontaviranomainen esittää aloitteen Javiko Oy:n ympäristöluvan muuttamiseksi. Lupa tulee lisätä tarkempi kuvaus tilarehustamon toiminnasta ja sitä koskevat lupamääräykset, sekä myös vakuus jätehuollon järjestämiseksi. Javiko Oy:n tulee myös esittää suunnitelma tilarehustamon (rehukeittiön) piha-alueen päällystämisestä sekä varjotalojen kuivatusvesien käsittelymisestä ennen johtamista ojaan. Toiminnanharjoittajalle varataan tilaisuus lausua käsityksensä aloitteesta.

Kehotus aloitteen ratkaisemiseksi tarpeellisen selvityksen toimittamisesta

Ympäristöluvan muuttamista varten kehottaa valvontaviranomainen Javiko Oy:tä esittämään kuvauksen tilarehustamon toiminnasta jossa tulee olla ainakin seuraavat tiedot:

- rehun valmistamiseen vastaanotettavien eläinperäisten sivutuotteiden laatu ja vastaanotettava määrä vuodessa
- sivutuotteiden kuljetus
- eläinperäisen sivutuotteen hapottamiseen käytettävät kemikaalit ja säilöntäaineet ja niiden määrät
- kemikaalien varastointitilat, niiden sijainti ja rakenteet
- hapottamisen suorittaminen (mm. partikkelikoko, pH:n seuranta)
- rehun valmistamiseen ja varastointiin käytettävien astioiden puhdistus ja pesuvesien johtaminen
- sivutuote-erien (myös hapotettujen) merkitseminen
- käsittelemättömien ja hapotettujen sivutuotteiden varastointipaikat, varastointimäärät ja varastointiaika
- rehun valmistukseen käytettävät raaka-aineet ja rehuresepti
- rehun valmistusmäärät tietyillä ajanjaksoilla ja rehun kulutus eri vuodenaikoina
- valmiin rehun säilytysaika ja laadun seuranta
- suunnitelma rehukeittiön ympäristön pinnoittamisesta
- hyödyntämiskelvottomien raaka-aine- ja rehuerien hävitys sekä tilarehustamon toiminnasta muodostuvien muiden jätteiden varastointi ja pois toimittaminen

Lisäksi kehoitetaan esittämään suunnitelma tarha-alueen hulevesien käsittelemiseksi ennen niiden johtamista ympärysojaan. Suunnitelmassa tulee ottaa huomioon muodostuvien vesien määrä. Javiko Oy voi myös esittää näkemyksensä tarvittavan vakuuden määrästä, laskelma vakuussumman muodostumisesta tulee myös esittää tässä yhteydessä.

Edellä mainitut tiedot, suunnitelmat ja mahdollinen vastine luvan muuttamisesta tulee toimittaa ympäristönsuojeluun 1.2.2024 mennessä. Tarvittaessa lupaviranomainen voi määrätä toiminnanharjoittajan toimittamaan aloitteen ratkaisemiseksi tarpeellisen selvityksen kohtuullisessa määräajassa. Määräyksen tehosteeksi asetettavasta uhkasakosta säädetään ympäristönsuojelulain 184 §:ssä.

Esityslistan ohessa:

- muistio tarkastukselta 6.9.2023
- kartta hulevesinäytteen ottopisteestä

Esittelijä

Ympäristötoimenjohtaja Jukka Lappalainen

Päätösehdotus

Lupa- ja valvontalautakunta valvontaviranomaisena esittää Javiko Oy:lle edellä esitetyn aloitteen sekä kehotuksen tietojen toimittamiseksi aloitteen käsittelyä

varten. Tästä lupalautakunnan päätöksestä ei voi valittaa, koska kyseessä on asian valmistelu.

Päätös

Ympäristötoimenjohtajan esitys hyväksyttiin.